

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát
Wellnerova 25, 779 00 Olomouc**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-928/24-M
Sp. zn. ČŠIM-S-145/24-M

Název	Základní umělecká škola Jeseník
Sídlo	28. října 873, 790 01 Jeseník
E-mail	zusjes@jes.cz
IČO	60 341 742
Identifikátor	600 150 682
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Tomáš Uhlíř
Zřizovatel	město Jeseník
Místo inspekční činnosti	28. října 873, Jeseník Alšova 243, Jeseník Otakara Březiny 45, Jeseník Hlavní 346, Mikulovice Lipová-lázně 530, Lipová-lázně
Inspekční činnost na místě	16. – 18. 4. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění příslušného školního vzdělávacího programu.

Charakteristika

Základní umělecká škola Jeseník (dále „ZUŠ“ nebo „škola“) poskytuje základní umělecké vzdělávání ve třech uměleckých oborech – hudebním, výtvarném a literárně-dramatickém. Základní uměleckou školu navštěvují žáci nejen z města Jeseníku, ale rovněž ze širšího okolí. Z toho důvodu ZUŠ využívá i několik dalších míst poskytovaného vzdělávání ve městě Jeseník. Vzdělávání je dále realizováno v budovách základních škol v obcích Lipová lázně, Mikulovice a Česká Ves.

Zájem o přípravné studium pro I. stupeň a základní studium I. i II. stupně je stálý a odpovídá jejím prostorovým možnostem. Ke dni inspekce se v hudebním oboru vzdělávalo 469 žáků, ve výtvarném oboru 207 žáků a v literárně-dramatickém oboru 29 žáků. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávali dva žáci se speciálními vzdělávacími potřebami.

Stěžejním zdrojem informací o vzdělávací nabídce školy a jejich aktivitách jsou přehledné webové stránky www.zusjes.cz, průběžně aktualizované sociální sítě a také informační materiály a regionální tiskoviny.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy se při řízení školy opírá o koncepci rozvoje školy, která je v souladu s vizí deklarovanou ve Školním vzdělávacím programu s motivačním názvem „Umění nám činí život krásnějším“. Ředitel školy ji uplatňuje především při realizaci vzdělávání. Klade přitom důraz na poskytování kvalitního hudebního vzdělávání i v místech se špatnou dopravní obslužností a na udržování kulturních tradic, spolupráci s ostatními základními uměleckými školami v regionu a zavádění výuky nových předmětů reflektujících zájem ze strany žáků a zákonných zástupců. Tyto záměry se daří postupně realizovat.

Ředitel školy ve své pracovní pozici efektivně využívá své pedagogické zkušenosti a manažerské dovednosti. Při řízení školy a vedení zaměstnanců uplatňuje participující styl řízení založený na otevřené komunikaci. Organizační struktura školy je nastavena tak, aby jednotlivé úkony spojené s průběhem vzdělávacího procesu a jeho evaluací byly přístupné všem pracovníkům školy. Část pravomocí ředitel školy vhodně delegoval na statutární zástupkyni a zástupce ředitele školy, jež při koordinaci a řízení pedagogických procesů úzce spolupracují. Aktuální informace jsou zaměstnancům předávány prostřednictvím školního informačního systému, při osobním kontaktu nebo na poradách. Promyšlená a srozumitelná pravidla přispívají k zajištění plynulého chodu školy. Kontrolní činnost je prováděna ředitelem školy, jeho zástupci a vedoucími nástrojových skupin formou hospitací u jednotlivých učitelů a také návštěvami interních koncertů nebo třídních vystoupení a dalších veřejných akcí, jež jsou realizovány v koncertním sále Klášterní kaple. Vzdělávání zajišťuje odborně kvalifikovaný pedagogický sbor, jehož počet se od minulé inspekční činnosti zvýšil. Řada pedagogů se vedle výuky věnuje i další profesionální umělecké činnosti. Začínajícím učitelům ředitel vytváří podmínky pro rozšíření odborné kvalifikace v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, které zohledňuje potřeby školy i profesní zájmy pedagogů. Vzájemná spolupráce se odráží i ve výsledcích jejich práce (úspěchy v soutěžích, úspěšnost žáků při přijímacích zkouškách na střední umělecké nebo pedagogické školy, důležitá ocenění a krajské a celostátní úrovni). Mnozí učitelé, ředitel školy a jeho zástupci se věnují i další činnosti v rámci projektů a také působí ve specializovaných uměleckých workshopech.

Výrazné a zásadní změny v materiálně-technickém vybavení školy, které byly realizovány v několika uplynulých letech, velmi pozitivně ovlivnily podmínky pro naplňování školního

vzdělávacího programu ve všech nabízených uměleckých oborech. Hlavní budova školy sídlící na ulici 28. října 873 poskytuje dostatek vhodných prostor pro výuku, účelu vyhovují také učebny základních škol na odloučených pracovištích. V čistotě udržovaný interiér školy vhodně doplňuje inspirativní tvorba žáků výtvarného oboru. V dostatečné míře je škola vybavena hudebními nástroji, počítači, učebními pomůckami nebo literaturou. Pro všechny činnosti s žáky škola vytváří bezpečné prostředí.

Pro výuku výtvarného oboru jsou vytvořeny vhodné prostorové a materiální podmínky v podobě prostorného výtvarného ateliéru, jež sídlí na ulici Alšova 243. Prostory k výuce jsou dostatečně velké, podnětně uspořádané. Učebna pro obor Multimediální tvorba splňuje svým vybavením požadavky na digitální techniku i softwarové prostředí. Pro kolektivní tvorbu v plenéru pedagogové využívají i školní zahradu.

Významná je součinnost se zřizovatelem, která probíhá mimo jiné i prostřednictvím dotačních programů zaměřených na podporu výuky a rekonstrukci školy. Rovněž aktivní zapojení školy do dalších projektů vede k výraznému zkvalitnění podmínek vzdělávání žáků v oblasti účelného vybavení pomůckami a hudebními nástroji. Četné formy spolupráce a komunikace se zákonnými zástupci vytvářejí prostor pro jejich aktivní zapojení do života školy. S cílem naplňování školních vzdělávacích programů a koncepčních cílů škola dlouhodobě uplatňuje různorodou spolupráci s řadou institucí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Do všech vyučovacích hodin individuální, skupinové i kolektivní výuky přicházeli žáci dobře připraveni, prokazovali znalosti a dovednosti odpovídající věku a stupni vzdělání. Ve všech vyučovacích hodinách vládla příjemná pracovní atmosféra, komunikace mezi učiteli a žáky byla bezprostřední a přátelská. Vyučující vždy vycházeli ze vzájemné a respektující komunikace při zachování přirozené autority. Ve výuce nejmladších žáků pedagogové správně dbali především na osvojování elementárních dovedností při ovládnutí nástroje a na získávání znalostí v oblasti intonace a rytmu. Kladli patřičný důraz na správné dýchání. V některých vyučovacích hodinách byla věnována malá pozornost správnému držení těla. Rovněž relaxační chvíle pro oddych byly zařazovány sporadicky, méně se dařilo vycházet z momentálního rozpoložení žáků. Hráčské schopnosti žáků byly v hodnocených vyučovacích hodinách zdařile rozvíjeny pomocí jednoduchých rozehrávacích cvičení, byly upevňovány správné návyky a procvičovány další technické dovednosti. Dostatečnou měrou pedagogové podporovali výuku svou vlastní ukázkou hry a názorně předvedli správné postupy. U žáků vyšších ročníků zejména při hře přednesových skladeb pedagogové sledovali a vysvětlovali význam a účel použití dalších výrazových prostředků. Výběr repertoáru byl vhodně přizpůsoben individuálnímu zájmu žáků nebo jejich již získaným znalostem a dovednostem. Časté uplatnění společné hry žáka s učitelem bylo využito jako výrazná motivace pro studium hry na zvolené nástroje, současně tím také byly účinně rozvíjeny kompetence k umělecké komunikaci a kompetence kulturní. K motivaci žáků vedlo i používání audiovizuální techniky, jež byla využívána v návaznosti na typ nástroje k rozšiřování celkové hudební gramotnosti (technická cvičení, poslech profesionálních nahrávek, doprovod apod.). Pokyny k vysvětlení interpretačních problémů učitelé žákům sdělovali srozumitelně, způsoby práce ve vyučovacích hodinách byly jasně nastaveny a žáky respektovány. Důsledným vyžadováním používání správné hudební terminologie v průběhu výuky učitelé podporovali a upevňovali teoretické znalosti žáků. Žákům byla poskytována průběžná zpětná vazba, avšak prostor k sebehodnocení a zařazování společné reflexe proběhlé vyučovacích hodin v individuální výuce ve vztahu ke stanoveným cílům byl poskytován s nižší frekvencí. Příznivé podmínky byly vytvořeny pro vzdělávání žáků

hudebního oboru v přípravném ročníku ve studijním zaměření Hra na klavír, kdy zákonný zástupce mohl být přítomen ve vyučování. Tato skutečnost pozitivně ovlivnila účinnost předávaných informací pedagogem a funkčnost domácí přípravy žáka.

V kolektivním hudebně-teoretickém předmětu hudební nauka byla procvičována hlavně složka vědomostní s využitím frontální výuky a individuálního plnění úkolů v pracovních sešitech. Nízké počty žáků ve třídách podporovaly pozitivní pracovní atmosféru výuky. Zvolené postupy vyučujících vedly k různé míře efektivity vzdělávání. To bylo sice podpořeno rytmicko-sluchovémi aktivitami i zpěvem písní, avšak většinou chyběly pestré metody a formy práce, které by vedly žáky k aktivnímu zapojení do výuky, přestože je učebna kvalitně vybavena účelnou digitální technikou.

Výtvarný obor poskytuje dle školního vzdělávacího programu žákům základy vzdělání v zaměření Výtvarná tvorba a Počítačová grafika. Výuka výtvarného oboru probíhala podle přehledně vypracovaných tematických plánů, byla vhodně připravena, promyšlena i organizačně zvládnuta. V přízemí budovy probíhala kolektivní výtvarná tvorba, při které žáci se soustředěním a většinou správně zacházeli s materiálem. Dostatečná pozornost byla věnována systematickému vedení žáků k samostatnosti na jim přiměřené úrovni. Pedagožky je vedly k osvojení výtvarných technik a dovedností, žáci se prakticky seznamovali se škálou běžných malířských a kresebných postupů, s různými materiály a pracovními nástroji. Své pracovní místo udržovali v čistotě a pořádku. Vyučující je motivovaly průběžnou pochvalou, poskytovaly účinnou podporu, ale zároveň nechávaly dostatečný prostor pro vlastní tvořivost. Vhodně upozorňovaly na nedostatky a společně s žáky hledali možná řešení problému. Prostor byl také věnován závěrečnému společnému zhodnocení prací, kdy byli žáci vedeni k vyjadřování ve výtvarném jazyce, tím se učí diskutovat a hovořit o svém záměru a uvědomovat si úroveň dosažených výsledků, respektovat odlišný výtvarný názor.

Ve sledovaných vyučovacích hodinách literárně-dramatického oboru byl kladen důraz na osobitě zpracování vybraného prozaického díla, jež bylo rozděleno na několik logicky na sebe navazujících částí – četba dopisů, přednes, pohybová improvizace doplněna hudební kulisou, která vhodně dotvářela potřebný scénický projev. Vyučující během výuky směřovala vhodně zvolené aktivity k naplnění cíle vyučovací hodiny nenásilnými prostředky a ponechala žákům dostatek prostoru k seberealizaci. Uplatněné metodické postupy odpovídaly vyspělosti žáků a jejich dovednostem, korespondovaly s obsahovým i tematicky zaměřeným cílem vyučovací hodiny. Žáci se zapojovali do dílčích aktivit zaujatě a tvořivě, příznivý dopad na jejich výkon měla poskytovaná zpětná vazba. Žáci se dokázali vzájemně respektovat, pomáhat si, efektivně spolupracovat na zadaném úkolu a s prožitkem jej realizovat.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků jsou často projednávány při diskuzích jednotlivých předmětových oddělení, v obecné rovině se jimi zabývá také pedagogická rada na svých pravidelných měsíčních jednáních. Škola hledá nástroje, jak pracovat s výsledky vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření, avšak nastavený systém zatím nemá potřebný dopad na kvalitu poskytovaného vzdělávání.

Vedení školy sleduje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání žáků především prostřednictvím prezentačních aktivit žáků školy při koncertech a soutěžích a částečně také vlastní hospitační činností. Důležitou roli při hodnocení má poskytnutí zpětné vazby, žáci jsou vedeni k práci s chybou, která ve většině vyučovacích hodin převažuje nad pozitivní formulací hodnocení, jež žáka motivuje a poskytuje mu potřebnou sebedůvěru. Škola se zabývá rizikovými jevy,

učitelé řeší zejména pokles zájmu žáka nebo zhoršení jeho prospěchu a v případě potřeby si vyžádají součinnost s vedením školy. Situace je operativně projednána se zákonnými zástupci žáka a po vzájemné dohodě je hledáno účinné řešení, například zvýšená individuální podpora, přestup k jinému učiteli. Výskyt takovýchto problémů je však ojedinělý. Většina žáků ve sledovaném období dosáhla velmi dobrých výsledků a prospěla s vyznamenáním. Přestože prioritním cílem základní umělecké školy není příprava žáků ke studiu na vyšší typ uměleckých škol a škol s pedagogickým zaměřením, bývají její žáci pravidelně úspěšní při talentových zkouškách.

K informování zákonných zástupců je využíván elektronický informační systém, školní webové stránky a osobní kontakt. Informování veřejnosti se děje také formou nástěnky v centru města. Rodiče mají rovněž možnost účastnit se výuky. Škola klade velký důraz na partnerský vztah se zákonnými zástupci žáků, s místními školami i městem Jeseník. Pro mateřské a základní školy v Jeseníku i okolí pořádá výchovné koncerty. Významným projevem spolupráce školy s vnějšími partnery je organizování společných veřejných aktivit s městem Jeseník, například koncerty pro Domov pro seniory, Policii České republiky, na vánoční výstavě Střední školy gastronomie, farmářství a služeb Jeseník, v místním azylovém domě, v Priessnitzových léčebných lázních a jiné. Absolventské koncerty se tradičně pořádají v koncertním sále v Klášterní kapli. Ve škole působí velké množství souborů (Dechový orchestr, Smyčcový orchestr, Kytarový orchestr, soubor Folklorek, soubor příčných fléten a další komorní tělesa a seskupení v Jeseníku i místech poskytovaného vzdělávání). Realizovanými aktivitami dává škola svým žákům širokou škálu možností veřejné prezentace a zúročení získaných dovedností.

Škola vytváří podmínky pro aktivní zapojení maximálního počtu žáků do uměleckých soutěží a přehlídek, u některých se sama podílí na jejich organizaci. Žáci mají možnost účastnit se velkého množství mezinárodních festivalů a soutěží, kde se jim daří získávat významná ocenění a čestná uznání. Příkladná prezentace školy na veřejnosti je uskutečňována v nadstandardním množství koncertů a veřejných vystoupení. Žáci hudebního oboru se pravidelně zapojují do soutěží a soutěžních přehlídek základních uměleckých škol vyhlášených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, kde obsazují přední místa v okresních, krajských či celostátních kolech. Vynikajících výsledků dosáhli v okresních i krajských kolech divadelních a recitačních soutěží. Výsledky vzdělávání pozitivně ovlivňuje také dlouhodobá spolupráce s jinými základními uměleckými školami.

Cílem školy je vést žáky ke vztahu k umění a jeho využití v osobním i profesním životě s ohledem na jejich individuální schopnosti. Žákům jsou plánovitě vytvářeny příležitosti k prezentaci výsledků na veřejnosti. Aktivně se tak podílejí na kulturním životě města i okolí a zároveň nenásilnou formou ovlivňují rozvoj osobnostně sociálních kompetencí nejen svých, ale i všech zainteresovaných účastníků. Velmi pozitivně motivujícím nástrojem je mezioborová spolupráce i sledování kulturního dění ve městě. Celkové vzdělávací výsledky, příkladná podpora zřizovatele a veřejné povědomí o škole dokladují, že škola plní své poslání a je veřejností, partnery a společenskými organizacemi města vnímána jako instituce, která vytváří prostor pro společensky prospěšné využívání volného času a eticky upevňuje sociální sounáležitost občanů všech věkových kategorií.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti byl jmenován druhý zástupce ředitele školy.
- V součinnosti se zřizovatelem školy a dalšími partnery jsou postupně zkvalitňovány materiální a prostorové podmínky pro umělecké vzdělávání.
- Od poslední inspekční činnosti došlo k vybavení tříd počítačovou technikou, které podpořilo převedení informačních systémů do elektronické podoby, což napomohlo k zpřehlednění vedení pedagogické dokumentace včetně hodnocení žáků, využíváno je rovněž podle uvážení učitelů ke vzdělávání žáků.
- V rámci výtvarného oboru je nově vyučován předmět Počítačová grafika.

Silné stránky

- Příkladná prezentace výsledků žáků na četných společenských a kulturních akcích na místní i regionální úrovni. Škola výrazně podporuje činnost orchestrů a hudebních uskupení a významně se podílí na rozvoji kulturního života města i regionu, rozvíjí mezinárodní spolupráci. (1.5)
- Vedení školy vytváří podmínky pro rozvoj spolupráce mezi pedagogy a také příležitosti pro vzájemná setkávání pedagogů a rodičů pravidelným organizováním společných akcí, výstav a veřejných vystoupení. (2.2)
- Přátelský způsob komunikace s žáky, zaměstnanci školy i jejich zákonnými zástupci posiluje u všech zúčastněných pozitivní vztah ke škole a vzdělávání. (3.2)
- Pedagogové všech oborů aktivně spolupracují na přípravě a průběhu školních akcí, koncertů a výstav. (3.3)
- Poskytovaná konkrétní popisná zpětná vazba umožňuje žákovi zlepšovat své výsledky. (4.3)
- Prezentační aktivity školy, které podporují rozvoj kulturně-sociálních kompetencí žáků, obohacují společenský život města a okolí a příznivě ovlivňují zájem žáků o získání základů uměleckého vzdělání. (5.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Méně časté využívání závěru výukové lekce ke společnému zhodnocení splnění vzdělávacího cíle, vedení žáků k sebehodnocení a v kolektivní výuce i vrstevnickému hodnocení. Méně četné střídání vzdělávacích metod, zařazování relaxačních či aktivizačních činností především u mladších dětí. (4.2)
- Škola dokáže identifikovat individuální potřeby žáků, avšak systém jejich podpory a práce s mimořádně nadanými žáky jen okrajově vede k dosažení maximálního učebního pokroku. (6.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Podpořit rozvoj všech žáků systematickým zapojením do hodnocení úrovně naplňování vzdělávacích cílů výukové lekce a motivovat je ke stanovení záměrů vlastních, vést je k sebehodnocení a v kolektivní výuce k hodnocení vrstevnickému.
- Nastavit jednotný systém v rámci školy v evidenci a identifikaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami včetně žáků nadaných a mimořádně nadaných.
- Věnovat zvýšenou pozornost psychohygieně žáků, ve všech vyučovacích hodinách vytvářet podmínky pro zkvalitnění duševního zdraví.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní umělecké školy Jeseník ze dne 12. 10. 2018
2. Jmenovací listina do funkce ředitele Základní umělecké školy Jeseník, č. j. MJ/17200/2021/OŠKS/Mach, s účinností od 1. 4. 2021
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 25. 3. 2024
4. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Jeseník „Umění nám činí život krásnějším“, platný od 1. 9. 2018
5. Školní řád, s účinností od 17. 4. 2024
6. Zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023
7. Koncepce rozvoje Základní umělecké školy Jeseník 2021 – 2026, 8. 2. 2021
8. Organizační řád školy, č. j. 1/2017, s účinností 6. 2. 2017
9. Pracovní řád pro zaměstnance Základní umělecké školy Jeseník, 1. 9. 2015
10. Rozvrhy hodin pedagogů všech oborů a studijních zaměření, školní rok 2023/2024
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2023/2024 a dlouhodobý plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, č. j. 1/2023, s účinností 26. 8. 2023
12. Zápisy z jednání pedagogické rady, školní rok 2023/2024
13. Plán kontrolní a hospitační činnosti 2023/2024, č. j. 2/2023, s účinností 26. 8. 2023
14. Záznamy o hospitační činnosti, školní rok 2023/2024
15. Elektronické třídní knihy vedené ve školním roce 2023/2024
16. Elektronický informační systém školy – matrika, k termínu inspekční činnosti, vybraný vzorek
17. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2022/2023
18. Plán práce, školní rok 2023/2024, nedatováno

19. Doklady o přijímání žáků ke vzdělávání, školní rok 2022/2023
20. Preventivní program Základní umělecké školy Jeseník, školní rok 2023/2024
21. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vedená k termínu inspekční činnosti
22. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy, kalendářní roky 2023 a 2024
23. Doklady související se zajištěním bezpečnosti žáků při poskytování vzdělávání, školní rok 2023/2024
24. Webové stránky školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Věra Krakovská, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Vlasta Macháčová, školní inspektorka

13. 5. 2024